

УПРОВАДЖЕННЯ „УНІВЕРСАЛУ”: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Управління
ШКОЛОЮ

УДК 37.014.62-027.22

*«У кожній людині є сонце,
треба тільки дати йому можливість світити»*
Сократ

У статті автор повідомляє, що їх школа ще на шляху впровадження зазначеної програми, але вже можуть сказати про неї наступне: за допомогою ДПК «Універсал» з'являється можливість мати про дитину об'єктивну цілісну інформацію, яка й забезпечує особистісний підхід до кожної дитини у шкільному просторі. Автор запевняє, що цього ніколи не зробиш, якщо користуватися психологічними тестами традиційних методик.

Автор переконаний сам в об'єктивності програмового комплексу і інших заохочує вважати, що «Універсал» здатен „вивести на чисту воду” усі спроби необ'єктивного втручання.

Ключові слова: „Універсал”, цілісна об'єктивна інформація про дитину, особистісний підхід.

**Людмила
ТЕРЗІЛОВА**

Директор
Вознесенської
загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів
№ 10 Миколаївської
області, учитель
історії вищої
категорії, учитель-
методист

Вознесенська загальноосвітня школа №10 незвичайна. У ній навчаються учні 12 національностей, тому питання спільного співіснування дітей у школі, взаємовідносини між батьківською громадськістю займають важливе місце.

Величезні зміни в суспільстві дають можливість ще раз замислитись над питанням, якою повинна бути сучасна школа. Це місце, де і учень, і учитель, і батьки почуватимуть себе комфортно. Виникає питання: хто цей комфорт повинен створити? Зрозуміло, усі разом. Тільки спільно ми зможемо

створити той неповторний острівець радості, взаєморозуміння, доброзичливості, якого потребує особистість кожного учня, що формується.

Саме тому педагогічний колектив нашої школи прийшов до висновку, що можливість передбачити конфліктні ситуації, попередити прояви агресії у дітей та об'єктивно оцінити стан взаємовідносин між дітьми у класному колективі, з'ясувати виховні завдання кожного класного колективу та школи в цілому дає програма «Універсал». Науковий консультант —

Директор школи, ліцею, гімназії № 4-6'2016

автор програми, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології управління Університету менеджменту освіти НАПН України **Киричук Валерій Олександрович**. Створена ним інноваційна система «*Проектування особистісно-розвивального змісту навчально-виховного процесу*» дає можливість побачити особистість кожного учня, кожного вчителя.

Сучасні умови роботи школи вимагають внесення суттєвих змін у зміст, форми і методи роботи з учнями.

Один із напрямків діяльності роботи ЗОШ I-III ступенів №10 м. Вознесенська є психолого-педагогічне проектування соціального розвитку особистості учнів. Це передбачає поступове впровадження у систему роботи школи психолого-педагогічного проектування всього навчально-виховного процесу, а саме: проектування комунікативної активності школярів, створення єдиної системи виховних впливів сім'ї і школи, вдосконалення системи планування та проведення корекційно-виховної роботи.

Цей напрямок передбачає комплексну психолого-педагогічну діагностику, системний якісно-описовий аналіз, психолого-педагогічне прогнозування, постановку цілей та конструювання виховних завдань, моделювання міжсуб'єктної взаємодії, модульну систему планування виховного процесу тощо.

В алгоритмах програми передбачена генерація різних варіантів анкет, що значно підвищує достовірність отриманої інформації при колективному опитуванні учнів у класах та можливість проводити діагностику всіх учасників НВП в online-режимі.

Результатом обробки інформації, занесеної на магнітні носії програми, є, в першу чергу, статистичний аналіз рівня розвитку властивостей і якостей особистості в учнівському колективі, які визначають психологічні й соціальні чинники. Вони в алгоритмах програми систематизуються та піддаються кореляційному аналізу, результати якого можна аналізувати

за допомогою відповідних таблиць, соціометричних та координатно-соціограмних матриць, графіків, діаграм тощо. Отримані результати виводяться на екран монітора ПК та роздруковуються на принтері як за окремими класами, так і в системі зведеної та систематизованої інформації по навчальному закладу.

У програмі передбачено перегляд та друк результатів на конкретного учня в динаміці його особистісного розвитку.

Системний аналіз, що проводиться за результатами діагностики, передбачає отримання інформації про основні проблеми та потенційні можливості розвитку учня, груп учнів, конкретного класу та в цілому навчального закладу.

Кореляційний аналіз, що проводиться за результатами діагностики, передбачає визначення основних проблем та потенційних можливостей розвитку особистості за чотирима напрямками: фізичний, психічний, соціальний, духовний. Програмою передбачено прогнозування розвитку особистості учня на основі факторного аналізу за **51 критерієм**, систематизація проблем та потенційних можливостей за окремими класами.

На основі результатів тестування та анкетування всіх учасників навчально-виховного процесу (учнів, батьків, педагогів) соціально-психологічна служба проводить первинну обробку діагностичної інформації на персональних комп'ютерах та надає діагностичні матеріали класному керівнику для подальшого комплексного аналізу, прогнозування, моделювання, програмування, конструювання та планування виховного процесу.

Ця інформація (результати тестування учнів) є недоступною для інших учнів та батьків.

Програма дозволяє здійснити особистісний підхід до кожної дитини. Це ніколи не зробиш за допомогою психологічних тестів традиційних методик. Крім того, процес спостереження за розвитком особистості відбувається двічі на рік і після кожного

тестування проводиться аналіз та корекція діяльності учня.

Колектив нашої школи тільки на шляху впровадження цієї програми, але вже сьогодні можемо сказати про швидкий процес тестування та обробку тестів, надання рекомендацій класному керівникові з корекції виховного процесу, виходячи з реальних проблем міжособистісних стосунків учнів у міні колективах; врахування особистісних нахилів розвитку учня. Тобто, ми вже впевнилися, що вплинути на результати діагностики ані учитель, ані класний керівник, ані психолог не може. **Програмовий комплекс швидко „виведе на чисту воду” усі спроби необ’єктивного втручання.**

Отже, технології проектування особистісно-розвивального змісту навчально-виховного процесу у Вознесенській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів № 10 – багаторівнева система взаємопов’язаних психолого-педагогічних компонентів, яка забезпечує послідовність навчально-виховного процесу і розкриває цілісний характер взаємодії учасників залежно від поставлених цілей і завдань на певному етапі.

Освіта міста Вознесенська ніколи не стояла осторонь новацій, тому управління освіти Вознесенської міської ради на чолі з **Кисільовою Світланною Вікторівною** та директором МНМЦ **Колосовою Людмилою Миколаївною**, кандидатом педагогічних наук, зацікавились впровадженням програми «Універсал» на рівні не однієї школи, а в цілому – освітнього процесу міста. Саме вони стали ініціаторами проведення регіонального семінару «Психолого-педагогічний супровід обдарованої особистості в системі проектування навчально-виховного процесу» для директорів ЗНЗ та завідуючих ДНЗ, практичних психологів міста та заступників директорів з НВР та ВР, запросивши автора програми **Киричука Валерія Олександровича** та психолога вищої кваліфікаційної категорії **Єнотаєву Людмилу Євгенівну**.

Модератор регіонального семінару **Киричук Валерій Олександрович** заці-

кавив усіх присутніх результативністю застосування комплексу. Учасники заходу стали ініціаторами впровадження програми у своїх навчальних закладах.

Час, що пройшов після перших спроб користування програмою, дає нам можливість заявити, що «Універсал» виправдовує покладені на нього сподівання.

Програма «Універсал» дає можливість роздивитися у кожній дитині її світло, тільки у комфортних умовах вона засяє і буде бачити світло інших. Таку можливість нам і надає ця програма, а створити такий засіб могла людина, яка безмежно любить дітей і дбає про їх майбутнє.

Добре спроектоване шкільне життя сьогодні – запорука міцної держави в майбутньому.

Людмила Терзілова

Внедрение „УНИВЕРСАЛА”: практический аспект

В статье автор извещает, что их школа еще на пути внедрения данной программы, но уже могут сказать о ней следующее: при помощи ДПК «Универсал» появляется возможность иметь у ребенка объективную целостную информацию, которая и обеспечивает личностный подход к каждому ребенку в школьном пространстве. Автор заверяет, что этого никогда не сделаешь, если пользоваться психологическими тестами традиционных методов. Автор убежден сам в объективности программного комплекса и других поощряет считать, что «Универсал» способен «вывести на чистую воду» все попытки необъективного вмешательства.

Ключевые слова: «Универсал», целостная объективная информация о ребенке, личностный подход.

Lyudmila Terzilova

The practical aspects of implementation of the "Universal"

The author proclaims that their school is on the way to the implementation of the current program, so they can say the following about it: being assisted by the program "Universal" it is possible to have the coherent and objective information about the student, this provides personal approach to each child at school. The author asserts that this result is very difficult to achieve using only traditional methods of psychological tests.

The author is convinced in the objectivity of program complex and encourages others to believe that "Universal" is able to indicate all the attempts of unobjective interference.

Key words: "Universal", coherent and objective information about the student, personal approach.